

man faar ordnet Forholdet saaledes, at den Jord, man tager fra den ene og giver til den anden, ikke giver Anledning til at komme i Besiddelse af den Værdistigning, som ikke er fremskaffet ved egen Hjælp, har man Betingelsen for at ekspropriere Jord fra den ene Ejer til den anden, og saa er Staten udenfor og behøver hverken at staa i Forskud eller Risiko for at faa hele dette store Spørgsmaal løst. Men for Øjeblikket indrømmer jeg, at Staten er nødt til at træde til paa den Maade, her er antydet.

Formanden: Det 8de Medlem for Aalborg Amt har Ordet for en kort Bemærkning.

H. C. Hansen: Enkelte ærede Medlemmer har henvist til de store Hedearealerovre i Jylland og nævnt et Areal paa en halv Million Tønder Land. Mig forekommer det ikke at være særlig formaalstjenligt i denne Forbindelse at henvise til disse Arealer. Med de nuværende Materialepriser vil Statens Omkostninger ved Bebyggelse af disse Arealer i det hele blive saa store, at de vil være uoverkommelige. De, der forstaar sig paa Opdyrkning af Hedejord, vil vide, at fra det Tidspunkt, man pløjer Heden første Gang, og til, at den giver Udbytte, gaar der allermindst 3—4 Aar, og i den Tid maa vedkommende Husmand leve af Luften. Det forekommer mig at være Vilkaar at byde paa, som vil være i allerhøjeste Grad uheldige under den nuværende Situation. At disse Hedearealer skal drages ind under Kultur, er en anden Ting, det vil jeg meget gerne være med til at skabe Betingelser for, men det vil være vanskeligt at henvise et Par unge Mennesker til at begynde et Liv ude paa den bare Hedejord. En saadan Kultivering maa nærmest ske under den Form, at vedkommende driver et Stykke Hedejord op ved Siden af dyrket Jord. Det kan lade sig gøre med Fordel, men under den nuværende Situation at henvise til Mulighederne i disse store Hedearealer mener jeg i alle Tilfælde vil være ganske ved Siden af. Det, der skal sørges for nu, er at skaffe Husmandshjem ude paa den nogenlunde gode Jord. Naar man er kendt i Husmandskredse, vil man vide, at de bedst økonomisk funderede er de Husmænd, som sidder paa den nogenlunde gode Jord, medens de fattigste findes paa den daarlige Jord. De mindre Brug maa sikkert — det betragter jeg som aldeles nødvendigt — oprettes paa den nogenlunde ordentlige

Jord, ikke mindst under den herskende Dyrtd.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns Amts 5te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

N. Frederiksen: Det ærede 7de Medlem for Svendborg Amt (J. Jacobsen) henstillede til Overvejelse at give Sparepræmier for at stimulere Ungdommens Lyst til at spare. Han føjede til, at de Summer, som denne Reformrække vil koste Staten, bør man tilstræbe at anvende paa de rigtige Steder. Jeg tror, at det rigtigste i saa Henseende er, at man giver et Laan, der er tilstrækkeligt til at starte med, til Renter, der efter hjemlige Forhold er overkommelige for vedkommende, ellers varer det for længe, inden Virkningen af en Sparepræmie for den Landbonding, der i Øjeblikket trænger til en Haandsrækning, viser sig.

Det ærede Medlem fra Faaborg (Sporon-Fiedler) gjorde nogle Bemærkninger om Selvstændighed. Jeg ser ganske anderledes paa Muligheden for Selvstændighed for Arbejderne ude paa Landet end det ærede Medlem. Det er kun et ringe Udslag af Selvstændighed, at en Arbejder ude paa Landet kan sige sin Plads op og rejse et andet Sted hen; det er ikke saadan at flytte fra Sted til Sted for en Familie i vore Dage. Den Selvstændighed er stærkt begrænset og kan paa ingen Maade sammenlignes med den, som en Jordbruger, selv om det er en mindre Jordbruger, føler, naar der er Mulighed for, at han kan blive, hvor han er, med den Løn for sit Arbejde og med den økonomiske Uafhængighed i Sigte, som gør det muligt, at en Husmand kan sætte sin Hat lige saa højt som en Godsejer og en Hofjægermester.

Det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) sammenligner den Brugsform, man her tilstræber, med det gamle private Fæsteforhold. Her er ingen Sammenligning mulig. Det gamle Fæsteforhold var et betinget og begrænset Brugsforhold, som netop ikke gav nogen Mulighed for fuldt Udbytte af ens Arbejde og ikke gav Slægten Nytte af Ejerens eller Brugerens Dygtighed. Det Brugsforhold, man nu tilstræber, er derimod et, som varer fra Slægtled til Slægtled og giver den samme Sikkerhed som Ejerforholdet. Jeg tror derfor, at man ikke kan og bør sammenligne de to Brugsforhold med hinanden. Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at man for Tiden ikke kunde skaffe middelgod Jord for 800 Kr.